

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет філософський
Кафедра історії філософії

Затверджено
на засіданні кафедри історії філософії
філософського факультету
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 29 серпня 2023 р.)



Завідувач кафедри історії філософії
докт. філос. наук, доц. Дахній А.Й.

Силабус з навчальної дисципліни
«ФІЛОСОФІЯ ІВАНА ФРАНКА»
для студентів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань 03 – Гуманітарні науки за спеціальністю 033 – Філософія,

Львів 2023 р.

Силабус курсу

Науковий семінар

2023-2024 навчальний рік

Назва курсу	Філософія Івана Франка
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філософський факультет, кафедра історії філософії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	033 філософія
Викладач (-і)	Ковальчук Юлія Василівна, кандидат філософських наук, викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	julia.kovalchuk91@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щосереди, 10.00-11.00 год. (аудиторія 303, філософський факультет, вул. Університетська, 1) Онлайн-консультації
Сторінка курсу	http://filos.lnu.edu.ua/course

Інформація про курс	Навчальна дисципліна «Філософія Івана Франка» репрезентує філософську розвідку творчості видатного українського мислителя – Івана Франка. Буде здійснено дослідження основних проблем антропологізму, історії та суспільного розвитку, українського націотворення і української національної ідеї, питання релігійного світогляду в творчості Івана Франка. Студенти зможуть розширити свої знання з української філософії.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Філософія Івана Франка» складена для здобувачів ступеня магістра з філософії за спеціальністю – 033 «Філософія». Предметом дослідження навчальної дисципліни є вивчення філософської концепції Івана Франка. А також цілеспрямована робота над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на семінарських заняттях, самостійна робота та виконання поставлених завдань.
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни є дослідження студентами філософських ідей Івана Франка крізь призму його публіцистично-літературної спадщини. Виявлення та вдосконалення навичок критичного аналізу та синтетичного порівняння думок раннього та пізнього періодів у творчості мислителя. Аналіз досліджень інших науковців щодо філософських ідей Івана Франка, та ведення наукових дискусій на досліджувану тематику.
Література для вивчення дисципліни	<p>Список літератури.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брагінець А. Філософські і суспільно-політичні погляди Івана Франка. – Львів: Книжково-журнальне видавництво, 1956. – 410 с. 2. Ван, С. "Перехресні стежки" Івана Франка - "Павук" сьой ді-шаня : антропологія любові й ненависті [Текст] / С. Ван // Закарпатські філологічні студії. – Ужгород : Видавничий дім "Гельветика", 2018. – № Вип. 1. – С. 46-51. 3. Голод Р. Идеологеми «націоналізм» та «інтернаціоналізм» у системі онтологічних орієнтирів Івана Франка // Іван Франко: «Я єсть пролог...»: матеріали Міжнародного наукового конгресу до 160-річчя від дня народження Івана Франка. – Львів, 2019. – С. 29 – 41. 4. Голод Р.Б. Націоналізм та інтернаціоналізм у системі історіософських поглядів Івана Франка / Р.Б. Голод // Прикарпатський вісник НТШ. Слово. – 2015. – № 2. – С. 217-231. 5. Павличко Д. Найкраща книжка про Івана Франка / Д. Павличко // Слово Просвіти. – К., 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://slovoprosvity.org/2020/01/29/naykrashcha-knyzhka-pro-ivana-franka/ 6. Пашук А. І.Франко про національний ідеал як духовну основу до державної самостійності та національної незалежності українського народу / Андрій Пашук. – Вісник. Соціогуманітарні проблеми людини. Львів, 2005, №1. – С. 25-33. 7. Пашук А. Філософський світогляд Івана Франка / Андрій Пашук. – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 432 с.

8. Содомора А. Шевченків садок і Франкове поле. — Львів: Априорі, 2015. — 104 с.
9. Стереометрія тексту: Студії над поетичними творами Івана Франка: [Колективна монографія] / М. М. Барабаш, В. В. Неборак, Б. С. Тихолоз, Н. Б. Тихолоз; Упорядник та наук. ред. Б. С. Тихолоз; НАН України; Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка. — Львів, 2010. — 288 с.
10. Сяюй В. Дві Ольги – «дві любові» Івана Франка: до проблеми психобіографічного методу аналізу / Ван Сяюй // Слово і Час. — 2017. — № 11. — С. 78-88.
11. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії: Студії / Богдан Тихолоз; Художник В. Мельник. — Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2005. — 180 с.
12. Тихолоз Н. Петро Франко. Формула долі. (Життєпис на тлі доби) : Монографія / Наталя Тихолоз. Львів : [Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка]. 2021. - 288 с.
13. Тихолоз Н. Казкотворчість Івана Франка (генеалогічні аспекти) / Відп. ред. Є. К. Нахлік. — Львів: [Львівське відділення Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України], 2005. — 316 с. — (Франкознавча серія. Вип. 6). [ISBN 966-02-3395-7](https://doi.org/10.26907/2542-0412.2005.6)
14. Франко І. Зібрання творів: у 50 т. / Іван Франко. — К.: Наук. думка, 1980.
15. Франко І. Зів'яле листя: Лірична драма / Іван Франко. — Львів: Літопис, 2009. — 154 с.
16. Франко І. Мойсей / Іван Франко – Львів, Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. — 231 с.
17. Франко І. Поза межами можливого. Що таке поступ? Одвертий лист до галицької української молодезі / [упорядк. та передм. Б. Тихолоза]. — Київ: ПрАТ «Українська прес-група», 2012. — 80 с.
18. Франко. Перезавантаження / упоряд. : Б. Тихолоз, А. Беницький. — Дрогобич: Коло, 2013. — 276 с.
19. Франко від А до Я / Тексти: Богдан Тихолоз, Наталя Тихолоз. Графічне опрацювання: Романа Романишин, Андрій Лесів. — Львів: Видавництво Старого Лева, 2016. — 72 с. ISBN 978-617-679-302-1
20. Хамар У.В. Іван Франко про “національний ідеал” // Науковий вісник ВДУ. Журнал Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Серія: Філософські науки. — 2000. — №8. — С.112-115.
21. Хамар У.В. Іван Франко про здійснимість ідеалів // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Філософія. — 2001. — №6. — С.29-35.

Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	32 год аудиторних 3 них 16 годин лекцій 16 годин практичних занять 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - передумови та причини формування філософського світогляду Івана Франка; - основні філософські ідеї Івана Франка; - значення та місце філософських поглядів Івана Франка в українській філософії; - особливості дослідження філософської спадщини мислителя у дискурсі української філософії, зокрема сучасності. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в історико-філософському процесі формування філософських поглядів Івана Франка; - виявляти філософські проблеми, які порушував Іван Франко і які мають місце в сьогоденні; - формувати та аргументувати свої власні висновки, наукові дослідження, оформляти результати; - здійснювати аналіз філософських підходів до трактування філософських ідей в дослідженнях українських мислителів; - застосовувати сучасні ефективні засоби роботи з науковою, спеціальною та навчально-методичною літературою; - аналізувати першоджерела та критичну літературу; - доцільно використовувати категоріально-поняттєвий апарат.
Формат курсу	Очний

Теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Залік - за накопичувальною системою
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як «Українська філософія», «Історія філософії 19-20 ст.», «Логіка» та ін. дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації Лекції Дискусії Дебати
Необхідні обладнання	Zoom, Skype Проектор Роздатковий матеріал Навчальний посібник Навчально-методичні рекомендації
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Максимальна оцінка за курс – 100 б. – розподіляються наступним чином:</p> <p>1.Участь в семінарських заняттях: виводиться середнє арифметичне на основі НЕ МЕНШЕ 5 оцінок. Максимальна оцінка – 50 б.</p> <p>Максимальна оцінка за семінарське заняття – 5 б.: студент активно брав участь в обговоренні, підготував доповідь на основі опрацьованого першоджерела, володіє поняттєвим філософським апаратом, легко порівнює філософські концепції та здійснює критичний аналіз філософських ідей.</p> <p>Мінімальна оцінка – 2 б.: студент був присутній на занятті та один раз доповнив відповідь іншого студента чи відповів на запитання.</p> <p>2. Залікова презентація у якій висвітлений один із аспектів філософських ідей Івана Франка (тему магістрант обирає самостійно і узгоджує її із викладачем) – 30 б.</p> <p>Обсяг презентації – 12-18 слайдів.</p> <p>Кінцевий термін подачі роботи: 12 грудня 2022 р.</p>

	<p>3. Есей (філософський аналіз ідей одного із творів Івана Франка, що не розглядається у межах курсу (на вибір магістранта) – 20 б. Обсяг есею: 1100-1500 слів Критерії есею:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ясність та логічність письмового викладу – 5 бали • Володіння філософським категоріальним апаратом та уміння використовувати здобуте знання під час курсу – 5 бали. • Виокремлення філософських ідей та їх критичний аналіз – 10 балів <p>Кінцевий термін подачі есею: 5 грудня 2022 р.</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Допускаються 2 пропуски без вимоги відпрацювання. Інші пропущені заняття, за підтвердження поважної причини, студент може відпрацювати у письмовій формі. Якщо пропущено семінар – написання есею (обсяг – 1000 слів), у якому слід розкрити усі запитання семінарського заняття. Максимальна оцінка за есей – 5 б. • Усі письмові роботи, створення презентації, студенти курсу повинні виконувати самостійно. «Чужий текст» можна використовувати лише за умови, що оформлені посилання на першоджерело. Якщо буде виявлено плагіат, то робота оцінюється в 0 балів без права перездачі. Однією із вимог курсу є дотримання студентської доброчесності.
<p>Питання до заліку</p>	<p>Залік проводиться у формі публічного захисту презентації</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкета-оцінка з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Матеріали	Література.* ** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
Тиж. 1. 2 акад. год.	Тема 1. Іван Франко: причини та передумови формування світоглядних ідей корифея української культури <i>- біографічний шлях мислителя; - причини та передумови формування світоглядної позиції; - основні філософські ідеї.</i>	Лекція <i>F2F</i>	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	1, 5, 7, 8, 12,18	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника	<i>1 тиждень</i>
Тиж. 2. 2 акад. год.	«Актуальність філософських поглядів Івана Франка на початку ХХІ століття»	Семінар Дискусія, групова робота	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 9, 18, 19	Виконання індивідуального завдання	<i>1 тиждень</i>
Тиж. 3. 2 акад. год.	Тема 2. Антропологія як філософська концепція Івана Франка <i>– суть вчення Івана Франка про фізичні та антропологічні науки;</i>	Лекція	Навчально-методичні матеріали та посібники	7, 9, 10, 18, 19	Виконання індивідуального завдання,	<i>1 тиждень</i>

	<p>- антропологізм як філософський принцип пояснення суспільного розвитку в творчості Івана Франка;</p> <p>- людина як антропологічний феномен</p>				Ведення тематичного словника	
<p>Тиж. 4. 2 акад. год.</p>	<p>«Мислі о еволюції в історії людськості» Іван Франко</p> <p>-суть Франкового вчення про процес еволюції; -ідея періодизації людської історії; -джерела суспільного розвитку.</p>	<p>Семинар</p> <p>Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	7, 14	Виконання індивідуального завдання	<i>1 тиждень</i>
<p>Тиж. 5. 2. акад. год.</p>	<p>Тема 3. Соціальні вимоги як атрибути антропологічної сутності людини</p> <p>-проблема справедливості та несправедливості; -братерство як принцип відношення між людьми і народами.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	1, 7, 14	Виконання індивідуального завдання	<i>1 тиждень</i>
<p>Тиж. 6. 2 акад. год.</p>	<p>«На склоні віку» Іван Франко</p> <p>-визначення поняття рівності та нерівності Іваном Франком; -ідея емансипації робітничого стану; -суть розмежування «рівності перед законом» та «рівності у суспільстві».</p>	<p>Семинар</p> <p>Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	7, 14, 18, 19	Виконання індивідуального завдання	<i>1 тиждень</i>

<p>Тиж. 7. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 4. Свобода як сутнісний принцип буття людини у філософських поглядах Івана Франка <i>-проблема необмеженої свободи; -розгляд феномену свободи в історичному розвитку людства</i></p>	<p>Лекція <i>F2F</i></p>	<p>Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали</p>	<p>1, 7, 14, 20</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>
<p>Тиж. 8. 2 акад. год.</p>	<p>«Чи має межі свобода?» <i>(Філософські дебати на основі творів Івана Франка)</i></p>	<p>Семінар Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>14, 16, 17</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>
<p>Тиж. 9. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 5. Вчення Івана Франка про розвиток історії як антропогенетичний процес <i>-загальна еволюція як принцип суспільного розвитку; -антропологічна суть поступу; -поступ крізь призму історичного виміру</i></p>	<p>Лекція <i>F2F</i></p>	<p>Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали</p>	<p>1, 7, 14, 17, 18</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>

<p>Тиж. 10. 2 акад. год.</p>	<p>«Що таке поступ?» Іван Франко - визначення поняття <i>поступу</i> Іваном Франком; -ідея трактування історії як науки; -проблема еволюції та революції; -суть демократизму.</p>	<p>Семинар Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>7, 14</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>
<p>Тиж. 11. 2 акад. год.</p>	<p>Тема 6. Іван Франко про історичну перспективу формування і розвитку української нації. - національна ідея як антропологічний вияв екзистенційної сутності українського народу; -Іван Франко про погляди Михайла Драгоманова щодо національного питання; - українська національна ідея і полеміка «між своїми».</p>	<p>Лекція</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>1, 3, 4, 6, 7, 20, 21</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>
<p>Тиж. 12. 2 акад. год.</p>	<p>«Поza межами можливого» Іван Франко -філософський аналіз роздумів Івана Франка про історичну долю українського народу; -визначення поняття нації Іваном Франком;</p>	<p>Семинар Дискусія, групова робота</p>	<p>Навчально-методичні матеріали та посібники</p>	<p>6, 7, 14, 17, 18</p>	<p>Виконання індивідуального завдання</p>	<p><i>1 тиждень</i></p>

	<i>-проблема політичних ідеалів</i>					
Тиж. 13. 2 акад. год.	Тема 7. Тракткування ідеї Бога у творчій спадщині Івана Франка <i>-погляди Івана Франка на релігію у контексті Старого Заповіту;</i> <i>-ідея «creatio ex nihilo» та «Найвищого духа»;</i> <i>-Іван Франко про християнство та християнську церкву.</i>	Лекція <i>F2F</i>	Презентація, Навчально-методичні матеріали	7, 14	Індивідуальне завдання Ведення тематичного словника Підготовка презентації	<i>1 тиждень</i>
Тиж. 14. 2 акад. год.	«Ex nihilo» Іван Франко <i>-тракткування міфологічних сутностей божественного;</i> <i>-християнський аспект твору;</i> <i>-співвідношення ідеї «людського духу» та «Найвищого духа»</i>	Семинар	Навчально-методичні матеріали, посібники	7,14	Виконання індивідуального завдання Ведення тематичного словника	<i>1 тиждень</i>
Тиж. 15. 2 акад. год.	Тема 8. Феномен любові у творчій спадщині Івана Франка <i>- розгляд феномену любові крізь призму проблеми психологічно-біографічного аналізу;</i>	Лекція <i>F2F</i>	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	2,10, 11	Написання Есе Ведення тематичного словника	<i>1 тиждень</i>

	- дослідження любові у творчій спадщині Івана Франка					
Тиж. 16. 2 акад. год.	«Метаморфози любові Івана Франка» <i>(обговорення на основі самостійно обраного студентом твору із творчої спадщини Івана Франка)</i>	Семінар Дискусія, групова робота	Презентація, Відеоматеріали Навчально-методичні матеріали	2, 10, 11, 14	Підготовка презентації Ведення тематичного словника	<i>1 тиждень</i>